

St. 9.

V Gorici, 27. februarija 1880.

Tečaj X.

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „polanica“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu.—V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnica pa opravištvu „Soča“ na Koreniji v Stica—vi lišči št. 268 II. nadstir.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo.—Delalcem in drugim nepremožnim se naročnica sniža, ako se oglase pri uredništvu.

C. k. kmetijsko društvo v Gorici in Slovenci.

Mnogi trdè, da nam kmetijsko društvo, kakoršno je zdaj, ne more mnogo koristiti, da je preitalijansko, da se premalo ozira na našo stran, da ima na Goriškem gorska (slovenska) stran drugačne kmetijske interese, kakor rovan (italijanska stran) in da bi torej najbolje bilo, ako bi imeli Italijani svoje in Slovenci tudi svoje kmet. društvo. Mi se s tem menenjem nikakor ne moremo vjemati: Društvo ne zastopa po svojem namenu političnih interesov, ampak njegov glavni namen je zavetje biti materialnim, kmetijskim koristim; ono ne bo imelo odločne narodne barve, ne bo ne preitalijansko ne preslovensko, če bode prebivalstvo obeh deželnih narodnosti v njem primerno zastopano; ono je uže do zdaj, ko je štele od naše strani veliko manj plačujočih in še manj delavnih udov, kakor iz rovani, skrbelo tudi za povzdigo našega kmetijstva. Če se pa pomnoži število slovenskih članov v primeri prebivalstva, ali vsaj tako, da bomo v enakovažu z italijanskimi društveniki, in če bodo v odboru tudi od naše strani pravi, razumni in marljivi zastopniki, potem se ne bo več bati, da bi se v katerej koli zadevi protežirala ta ali ona stran.

Kmetijske razmere v Furlaniji so res nekoliko različne od naših; pa kaj zato? Politična vez oklepa trdno obe deželni strani; na goriškem in tržaškem trgu se združujejo glavni naši materialni, iz kmetijstva izvirajoči interesi in dokler smo združeni v eni deželi, pod enim deželnim zastopom in pod isto deželno polit. oblastjo, bilo bi tem nespametnejše in pogubnejše cepiti se gledè kmetijskega društva, ker je v mali deželi uže eno samo društvo tako majhno in ob sebi nezmožno, da bi brez pomoči iz državnega in deželnega zaloga ne moglo kolčikaj uspešno delovati. Zaradi tega tudi ni pričakovati, da bi nas vlada podpirala, ako bi hoteli ustanoviti za slovensko stran posebno kmetijsko društvo.

V združenji je moč; tega zlatega načela oklepnimo se tudi v tej prevažni zadevi. Vsaka stran naj si prizadeva, da bode dostojno zastopana v kmet. društvu, vsak okraj naj pošlje svoje večje posestnike, razumne kmetovalce in druge inteligentne prijatelje kmetijstva v društvo in ti naj izberó zopet zanesljive, praktične in za ljudski blagor vnete može v glavni odbor; s tem si pridobimo spoštovanje na nasprotni strani in veljavo v javnem menenji, ter pospešimo ob enem z lastno delavnostjo naše najimenuitniše koristi.

Društvena pravila določujejo, da ima vsak okraj, kateri šteje 15 svojih članov, lahko svojega zastopnika v glavnem odboru; če jih šteje 30, zbere si lahko dva in tako naprej za vsakih 15 članov ednega odbornika. Zdaj čujte pa, kako skrbé naši okraji, da so dostojno zastopani v kmetijskem društvu!

Goriški oddelek (mesto in okolica) šteje med više 120 člani samo 31 Slovencev, ter ima v odboru 9 zastopnikov; ajdovski okraj šteje 5 članov, sežanski 8, tolminski 14, kanalski 5, cerkljanski 4, komenski 4, bovški nobenega in kobariška okolica, katera sme tudi po pravih voliti si svojega zastopnika, nema tudi nobenega društvenika več. Da sedi pri vsem tem še nekoliko slovenskih udov v odboru — zahvaliti se je popustljivosti predsedništva in celega odbora; mogoče pa in celó verjetno je, da izrine vže prihodnja volitev zadnjega slovenskega uda iz odbora. Nasprotno pa štejejo 4 italijanski okraji z goriškim mestom blizo 300 dr. tvenikov ter so v glavnem odboru zastopani po primerni večini odbornikov.

Ali ne govore te številke jasno in glasno? Na naši strani, to je res, ni toliko velikih posestnikov, kakor v Furlaniji; tem večje pa je število samostalnih posestnikov v občè, mej katerimi je vendar tudi lepo število takih, kateri so se več ali manj šolali ter imajo tudi, kakor se navadno pravi, ob čem, da bi se lahko vpisali v kmet. društvo. Tu ne pomaga nič obojavljati se: če hočemo enako veljati in enako uživati, kakor naši sodeželani, moramo tudi enako delati in enako žrtvovati.

Zgorej navédene številke, — ne prikrivajmo si tega — so nam v sramoto, ker javijo svetu našo mlačnost, nerazumnost in lenobo — za javne stvari. Predramimo se torej ter vstopimo kot čvrsti, marljivi člani v krog podpirateljev javnega gnotnega blaga!

Lansko leto smo pri nekej priliki priporočali, naj bi občinski zbori za to skrbeli, da bo vsaka občina zastopana v kmetijskem društvu. Danes ponavljamo isto priporočilo. Ker gre tu za javne interese, katerih se deležé vse občine v deželi, in ker je veliko lažej, občinam žrtvovati za take namene kakor posameznikom, naj odberó občinski zbori po enega ali dva — ali tudi več razumnih kmetovalcev v občini ter jih vpišejo v društvo in skibe, da se bo plačevala letnina iz občinskih blagajnic. Seveda bi trebalo o tej zadevi kacega dogovora vseh županov v posameznih okrajih. Če zraven takih občinskih udov pristopijo vsi večji posestniki in drugi premožni prijatelji kmetijstva — posebno čè. gg. duhovniki — potem bode naša stran ne samo dostojna, ampak tudi vstrajna zastopana. In tega nam treba, kajti člani od danes do jutri više škodujejo negokoristijo. Če se lotimo sodelovanja v kmetijskem društvu, moramo se resno lotiti, sè združenimi močmi in vstrajno. Le tako rešimo svojo čast in zavarujemo si na gospodarskem polji svoje najimenuitniše interese.

Veljavni može po dežeh, prosimo Vas, prevdarite resno to stvar, in če se vjemate z našim predlogom, skrbite tudi vsak po svoje da se izvéde.

Dopisi.

Iz Gorice 22. febr. (Gospodu Pressinemu poročevalcu o slovenskih agitacijah v Bovcu.) Kako lepo je bilo takrat v našem Bovcu, ko je narodnostna ideja še trdo spala mej ljudstvom spanje pravičnega, ko ni nihče sanjal o taborjih in čitalnicah, ko se ni nikdo zmenil za „Slov. Narod“, „Slovenca“, „Sočo“ in enaka glasila slovenskih fanatikov; ko se je v prijaznem trgu in po celem okraji po starej navadi „sans gene“ nemškutarilo bodi mej občani, bodi v občinskih uradih, bodi privatno ali javno, ko se ni nikdo zato brigal, kako poslujejo pri sodnji in davkariji ter bi se ne bil nikdo za ves svet predzrnil podati kako slovensko vlogo, ali celó po denar priti sè slovensko pobotnico! To so vam bili srečni časi, živelo se je kakor v deveti deželi in nikomur ni na misel prišlo, da bi bil kedaj skrunil bovško ime v tem ali onem časopisu — zlasti v slovenskem ne. A žalibog, ti zlati časi so minuli; ugnjezdila se je v naše središče slovenska agitacijska kovačija in ta piha in razganja iz svojega narodnega meha na vse strani iskre razdražbe, da skoro ni več prestati v Bovcu; edinost in mir sta jo pobrisala čez Predel.

Tako smo si razvili misli g. bovškega dopisnika o slovenskih agitacijah na Bovškem in skoro bi mu pritrdili. Če sta mu mir in edinost — narodna nezavednost in nemarnost, če meni, da je nemščina za Bovčana edinozveličavna in da se mora, kakor do zdaj, tudi za naprej izključljivo rabiti ne samo v c. k. uradih, ampak tudi pri županstvih in kolikor mogoče vtepati otrokom v ljudski šoli, če se nema po njegovih mislih ljudstvo nikdar narodno probuditi — kakor se drugod po vsem svetu probuja, — če ima ono birokratizmu slepo vdano ostati ne utika je se v nobeno javno zadevo in ne zahtevaje pri se deži pravice svojih najsvetejših pravic — potem ima g. dopisnik popolnoma prav. Edinost in mir v tem z mislu, sta, tako se zanašamo, za vselej prognana iz Bovca.

O pomenu in namenu slovenske čitalnice zavračamo gosp. dopisnika na lep, jedernati dopis iz Št. Petra v zadnjih številkah našega lista. In bovška čitalnica, kolikor nam je znano, izpolnjuje uže zdaj po mogočnosti svoj plemenit poklic. Ona je tudi patri-

jotično društvo, katero goji in budi v svojih članih ne samo ljubezen do slovenskega naroda, ampak tudi ljubezen do skupne domovine in iskreno vdanost do vladajoče hiše. Zato pa šteje mej svojimi društveniki cvet bovškega občinstva, zavedene, rodoljubne možake, in mej njimi tudi vrlega občinskega predstojnika in najodličnejše obč. svetovalec. K narodnim veselicam pa, pri katerih združuje odbor vedno „utile dulci“ — igrak in zabavo — prihajajo vselej rodoljubi iz celega okraja, da je vsakrat guječa v prostornih čitalničnih hramih. Kaj dokazuje to? Da je čitalnica na svojem mestu in da si je svesta svoje lepe naloge. — Ako bi bila v resnici, kar trdi gosp. dopisnik, agitacijsko zavetje, kder bi se razdražbe kovale in mej svet razganjale — kmalo bi se razrušilo mlado društvo.

„Soča“, to je njeno uredništvo, pozna prav dobro razmere na Bovškem in tedaj lahko presoja dopise, ki jej od tam prihajajo; sicer so njeni dopisniki veljavni može, kateri uživajo mej ljudstvom popolno zaupanja, vsled česar smo preverjeni, da tega zaupanja nigdar ne zlorabijo v svojih poročilih.

„Soča“ si tudi skrbno prizadeva resnično zastopati prave duševne in materialne interese slovenske strani naše dežele in ni Bovca nigdar prezirala. Pri vsaki priliki je v pospešljivem zmislu povzdigovala svoj glas — a podirala je le ono ne naravno poslopje, katero zida nemškutarstvo, možda ravno pod načelnštvom Pressinega dopisnika. Če smatrate to podiranje kot „agitatorično rogovilenje“, potem je „Soča“ sama glavna agitatorica; le hitite poiskati prave \$\$\$, da se jej v bran postavite, drugače ne neha podirati!

Kar se tiče neke objave vseh županstev bovškega okraja — moramo omeniti, da ni prejela „Soča“ ni letos ni lani prav nobene objave bovških županstev, — a dolgo poprej nam je bil došel nek čuden od županov podpisan spis, ki smo ga v našem listu sicer omenili, pa ne objavili in sicer zato ne, ker „Soča“ je resen, političen in ne humorističen list, spis pa je bil tak, da bi se bil dunajski „Hans Jörgei“ po vsej pravici z njim ponašal. Sicer smo pozvedeli, kako se je zaleglo ono kukavičje jajce v domače gujedo, ter hranimo spis v originalu „ad perpetuum rei memoriam“ mej svojimi pismi. — Od tistega časa so se, hvala Bogu, zdatno zboljšale narodne razmere na Bovškem in tamošnji Slovenci se zares uže dobro privajajo varovati na postavnih tleh svoje pravičene interese tudi v narodnem oziru; predzno pa in zoper svoj poklic se vtika tisti v domače zadeve, kateri hinavsko nazivaje se Slovenca, po dunajskih listih obrekuje naše pošteno narodno-patrijotično društvo, ter sploh o bovških razmerah tako poroča — kakor g. dopisnik v „Presse.“

Iz Pervačine 20. februarija. (Izv. dop.) Znano je, da je bila naša občina v preteklem desetletji skoro neprenehoma hudo zadeta po slabih letinah; posebno pa je toča zadnji dve leti strašansko pokiestila naše vinograde in polja, tako da se ni prav nič vina pridelalo, žita pa tako malo, da, če bi vse skupaj spravili, javalne ohranimo z njim skozi dva meseca eno samo družino. Po tem takem se ni čuditi, da se nam zeló trda godi in da se je tudi uže lakota usilila pod nekatere strehe, od koder je ne bode mogoče tako hitro spraviti, ako ne dojde kmalo pomoč od kake strani. A od kod pomoči?! Premožnejši posestniki tako niso vsega skup toliko pridelali, da bi bili mogli vsaj erarski davek plačati; in to je, zaboga, gotova resnica! Naši vinogradi spé spanje pravičnega, radi bi jim pripomogli, da bi jih vsaj nekoliko okopali (saj niso bili uže dve leti okopani) pognojili ter osuli; a kakó, če v žepu ni cvenka in na kašči ne žita!? Delavci hočejo imeti jelo in imelo, torej kedar ni ničesar, mora se delo odlečiti za prihodnje leto. A gorje nam, dokler bomo tako delali! Ako vdobi „pušča“ v vinogradu poses, je ne more več izgnati niti satnja berčev in žandarjev. Ali mar ni takó?! Prosili smo v ta namen uže pred čourini štirimi meseci po sl. dežel. odboru visoko ministerstvo take po-

moči, a do danes ni ne sluha, ne duha obosodi naše prouj; vsaj vendar je niso tam na vse mogočnem Dunaji vergli „ad acta“ — mišim v hrano, saj smo i mi list velikanskega avstrijskega debla, nad katerim čuje močni dvoglavi orel; nadejamo se torej, da i nas ne zapusti v nujni potrebi. Deržavna pomoč je dobro došla raznim krajem, ne zavidamo je nijednemu; vsaj je letos po vsem Goriškem, izvzemši gore, enaka beda. Dobro došla je pomoč podčavenskim prebivalcem za uravnavo deržavnih cest z 31.000 gld. kakor tudi Kanalcem z 12000 gld. za enaki namen. Naš kraj pa nima takega dela, nobene take ceste napravljati in popravljati, dasi bi bila kratka čerta od nas do Sempasa prav potrebna v vsacem oziru; pa pravijo, da se je Sempasci, ali njih župan strašno bojé, ne vem zakaj, saj baje ni tod hajdukov, da bi po bližnji poti v Sempas zahajali??!! Tedaj ker pri nas ni takega javnega dela, dobro bi nam došla naprošena neposrednja pomoč, da bi naše vinograde vsaj nekoliko popravili.

S tem bi vse zadovoljili, ubožnejši bi imeli pri premožnejših delo in prežitek, in premožnejši bi si lahko svoja polja in vinograde popravili, da bi zadobili drugo lice, ter mogli obetati kaj pridelkov. Slednjič bi bila i c. k. davkarija zadovoljna, ne pošiljala bi več k nam, „tistega z rudečo kapo“, ki straši ljudi, kedar ni cvenka v žepu. Torej berze pomoči, nam je treba. i skrajna doba je zdaj, kajti pozneje po toči bo zastoj; zvoniti.

—ič.

Iz Plavi 24. febr. (Izv. dop.) Gosp. dopisnik iz Kanala popisuje v št. 8 cenjenega našega glasila z živimi barvami nevarnost, ki mu je grozila dne 12. t. m. na novi cesti pri Dolgi njivi ter pozivlja župana iz Plavi k dolžnosti. — Pomilujem mladega dopisnika, da se je moral uže drugi dan posta na c. k. cesti molit učiti, kar ni sicer nič napačnega, ker je bil uže čas pokore.

Vendar pa moram pritrditi, da tuji popotnik po vsej pravici opominja županstvo k dolžnosti, kajti kako velika je nevarnost, sodimo lahko uže po tem, da je porabil c. k. erar uže nad 40 delavcev za odstranjenje skalovja, ki se je na cesto zavalilo, in še ni izčiščeno.

Županstvo pa si je bilo vselej svesto svoje dolžnosti; naznanilo je nevarnost, prosilo in zahtevalo je, naj se odstrani, da, celó prepričevalo je tehniko o njej — pa vse zastoj! Kaj hočete, saj ne preteče mesec, da bi se kak uradnik c. k. okrajnega glavarstva ne peljal mimo nevarnosti in pred leti je tudi „Soča“ opozorila deželne poslance, naj si mimogredé stvar ogledajo in se potem oglasijo v interesu javne varnosti. Pa tudi to ni pomagalo in ne pomaga nič.

Vendar pa se temu ni mnogo čuditi, saj ni skalojve še nikogar ubilo in tudi nobenega voza polomilo! — Pod našo vasjo pa je na isti cesti še več nevarnost in tudi nesreče so se uže dogodile; pred leti je Soča na cesti ugrabila in odnesla v valove morja tri vozove, na enem samem je bilo nad 300 gl. vrednosti, in zahvaliti se je bilo le hitri pomoči, da ni poplav pokončal tudi dveh človeških življenj. Mari mevite, da ni županstvo takrat spoliulo svoje dolžnosti? In kako jo je spoliulo! Le poprašajte slav. c. k. okrajno glavarstvo, deržavna poslance visokorod. g. grofa Coronini-ja in Winkler-ja, ali o tem nič ne vedo, kaj je županstvo o svojem času naznanilo in nujno prosilo? — Bodite preverjeni, da mi ne bo nigdar vest očitala, da nisem v tej zadevi spoliul svoje dolžnosti.

Na vprašanje pa, kaj jaz k temu rečem, Vas ne morem drugače potolažiti, nego z dobrim svetom: Kedar bo deževalo, ne potujite po naši erarski cesti pod Dolgo njivo; če Vas pa nujni opravi k temu neogibno vežejo — in seveda, ako vas ne zajme in odnese Soča uže v Plavah, krenite na levo, ko pridete do Poklona in udarite jo po starem klancu čez Dolgo njivo! Taka je le; počakati moramo potrpežljivo, da se na nevarnem mestu osoda zneše nad kako veliko zverino, potem bo uže bolje. —

Andr. Konjedic.

Z Dunaja 21. febr. (Izv. dop.) Mnogo se čuje letošnje zimo o mrazu in to tudi iz krajev, kjer je huda zima nenavadna prikazen. Dunajčani v tej zadevi ne terpé manj, kakor drugod. Pomisliti je samo, da ima Dunaj nad dvajset tisuč takih ljudi, ki nimajo več, kakor od danes do jutri. Po osem do dvanajst oseb prebiva stlačenih v enej sobici, mlado in staro, dve in tri družine skupaj. Kadar ni zasluzka, gre siromašno imetje, obstoječe iz rijuh in odev v zastavljavnico. Siromaki leže potem na golih tleh. Casopis „Tagblatt“ je nabiral mile darove, da bi se takim revežem rešile zastavljene posteljne stvari in nabral je bil nad devetnajst tisuč goldinarjev. Pač hvalevredno početje!

Donava je uže konec novembra v prvič zamerznila in tam, kjer po leti sopihajo mogočni parobrodi, prevaževaje blago med jutrovo deželo in zapadom, ležale so velikanske ledene plošče, katere je reka od zgoraj pripravila, dokler se niso zgostile sprijele in obstale. Pa o novem letu je potegnil jug, led je začel pokati in lomiti z velikilo silo naprej, zajezil je

vodo in povodenj je odnesla v Kremzu in iz vasi po obrežjih mnogo imetja. Tudi mnogo človeških življenj je končalo v ledenih valovih. Komaj se je ljudstvo nekoliko oddahnilo prestanega strahu, potegnil je zopet oster mraz in led se je sezidal tri in sedemdeset kilometrov od ogerske meje čez spoduje in zgornje Avstrijsko. V drugič tedaj stojé v letošnji zimi brezinci podonavski pred nevarnostjo, ki preti polju, hišam in življenju.

Kaj pa delajo „Permonteži“? Ne zamerite uprašanju, mislil sem, da tam doli na meji gotovo najbolje veste, je-li res, kar se pripoveduje tukaj, ka se „Gorobaldež“ zopet giblje? Moja misel je, da Goriška bi po takej vojski več pridobila nego zgubila, ker z vojaki bi prišel denar in zasluzek; Italijanom se pa posveti, da, kar so znali Radecky 1849, Benedek 1859, Albreht in Tegetthoff 1866, tega se tudi potomci niso odvadili.

Politični pregled.

Z DUNAJA. Deržavni zbor je še vedno dobro založen z delom. Najvažnejša naloga — proračun za tekoče leto je še v razpravi v budgetnem odseku. Zraven tega pa morajo biti rešene še nove dačne postavé, predno se zaključi zborovanje. Zato je zdaj uže gotovo, da ne konča sedanja sesija pred sredo aprila. Finančni minister baron K r i e g s a u je odgovoril na vprašanje, kako se misli ravnati nasproti vladnim predlogom zastran novih davkov: „Vladno stališče je v tem oziru enako, kakor je bilo pod mojim prednikom. Vlada se ravna po prestolnem govoru, po katerem se ima deficit (premanjkljej) pokriti s pomočjo novih davkov. Prepričan sem, da majhne davčne postavé nikdar ne založijo deficita, sicer pa je uže pozno in to nam bo delalo neprilichnosti; vsakakor pa bode v korist erarju, če potirjamo tudi le polovico ali manj projektovanih davkov. Zato ne morem odstopiti od tega, da bi se ne vzeli v obravnavo vladni predlogi o novih davkih.“ — Na drugo interpelacijo je pa odvrnil, da misli vlada prihodnjo jesen predložiti načrt postavé zastran personalne dohodarine.

Naučni minister C o n r a d je popravil vtis, katerega so naredile mej desničarji po ustavovernih novinah zatrosene vesti — o tem, kako je pozdravil pri svojem nastopu uradno osebje. Ko so ga v budgetnem odseku prašali ustavoverci o njegovih namerah gledé šolskih postav, odgovoril je, da je pripravljen zastopati i n t e r e s e v s e h narodov in da je njegov program in tudi nalog vladi. Pristavil je še, da bo delal kakor pošten mož, ki ne obeta več, kakor more izpolniti in da bo treba tudi v šoli varčno gospodariti, ker ljudstvo nosi težka bremena in uboštvo je veliko, česar se je kot upravni uradnik sam prepričal. — Če so to zares Conradovi nazori, potem se smemo vendar nadejati, da se polagoma zboljšajo razmere v našem šolstvu. — Trgovski minister K o r b je pritegnil dva zaupna moža iz kluba desne stranke, da bosta pomagala ministerstvu pri sklepanji trgovsko-politične pogodbe z Nemčijo; klub je odbral za to dr. P o k l u k a r - j a in barona Hippoliti-ja.

ČESKI profesorji so podali vladi protisposmenico proti spomenici nemških profesorjev zastran praškega vseučilišča. Oni trdé, da to ni zoper vednost, ako se branijo narodnostni interesi. Vseučilišče naj se enakopravno razdeli in tako tudi akademični senat.

HRVATSKI ban Mazuranič je odstopil ter prostor naredil magjarski vladi bolj prijaznemu grofu Pejačević-u, o katerem pravi „Sl. N.“ da je človek za vse, kar kdo hoče: za Raucha je bil Rauchovec, za Mazuraniča naroden, zmirom pa menda vsaj toliko Magjaron kolikor Hrvat.

Politično obnebje se v zadnjem času močno temni — v vseh parlamentih terjajo vlade pomnožitev vojsk in od vseh strani poročajo novine o vojnih pripravah. Celó uradne novine se mnogo bavijo s tem vprašanjem. Dasi le bolj pomirujejo javno menenje, je vendar tudi to sumljivo; kajti kder ni ognja, ni treba gasiti. — Najbolj se govori, da boste Avstrija in Nemčija zaveznici proti Franciji, Rusiji in Italiji.

IZ SARAJEVA se poroča, da so pri Plev-

ljah streljali na avstrijsko patrolo, a zadeli niso nikogar. Štiri napastnike so ujeli in proti njim se je začela preiskava.

Grozoviti napad na RUSKEGA cara, o katerem smo zadnjič poročali, razdražil je tako rekoč celo Evropo zoper fanatično rovanje skrivnih zarotnikov, nihilistov. Vsi časniki, razun organov najbolj rudečih radikalcev, obsojujejo ostro ostudni čin. Ob enem pa svetuje večina njih, naj bi ruski car vendar podelil svobodnejšo upravo svojim narodom. Preiskave, katere so se uvéle vsled napada, so potrdile, da so v sobi pod salonom prižgali nihilisti dinamit. Mnogo oseb je zaradi tega uže ujetih, mej njimi tudi glavni inženjer zimske palače in več častnikov. — Vsi vladarji so čestitali carju, katerega je grozni dogodek do solz pretresel. Bolna cesarica pa nekda ni čula poka in potresa, ker je bila po mrzlici trdo zaspala. — Drugo jutro je po Peterburgu vihralo brezštevila zastav in ljudstvo je pri slovesnih službah božjih zahvaljevalo se Bogu, da je milostno ohranil drago življenje preljubljenemu vladarju. — Poljsko plemstvo odpošlje posebno deputacijo v Peterburg, čestitat caru in prosit ga, naj pride za dalje časa v Varšavo, kder hoče poljski narod porok biti za osebo svojega kralja. — Nemški časopisi pa, pozabivši svojega H ö d e l - a in N o b i l i n g - a, porablajo atentat na cara, da psujejo na ruski narod, kakor bi bil odgovoren za zločinstva posameznih izvrškov.

Domače stvari.

Podporni odbor goriški dela neutrudljivo in uspešno. Kakor kaže današnji razkaz, nabral je uže znamenito svoto 7400 gld. milodarov — in kar je v mnogih krajih pomoč nujno potrebna, začel je tudi uže deliti nabrani denar mej občine v roke županom in duhovnikom. Sam gospod dež. glavar z nekaterimi odborniki je obhodil v ta namen občine od spodnji Soči in v korminskem okraji, gosp. odbornik dr. Tonkli pa Kras, kanalski in ajdovski okraj. Občine na Kanalskem so prejelo do zdaj v pomoč svojim revežem 500 gl., županije Dornberg, Rihenberg, Šmarje in Gabrije 300 gl., kraške občine razen Devina, Opačjesela in Doberdoba skupaj 1800 gl., podčavenske županije 340 gl., za Brda pa je odločenih 1000 gld. Tedaj znaša skupna za slovensko stran podarjena pomoč do zdaj pri 4000 gld.

Javna dela v podporo zasluzka potrebnim deželanom so se začela na kanalski in na ajdovski deržavni cesti. Na prvi dela vsak dan po kakih 60 delavcev, — delo se namreč vrši na majhnem prostoru, zato jih ne more mnogo delati, — vendar je pa tako preskrbljeno, da se deleže zasluzka vsak teden delavci iz druge vasi. Na ajdovski cesti pa je pri Batujah vsak dan kakih 300 mož na delu, zraven tega pa jih dela tudi lepo število pri Dobravljah, kder so ob enem predelava tamošnji klanec. Beda sili vse na delo, dasi je zasluzek preskopo odmerjen.

Slovó. Pretekli petek zvečer se je lepo število zbranih prijateljev in znancev poslovilo od zvestega tovariša in prijatelja g. Šimou R u t a r - j a, kateri se je drugo jutro kot definitivno imeovan gimn. učitej podal na daljno pot v K o t o r. Najmilejše zvezde naj budé nad iskrenim rodoljubom in neutrudljivim delavcem na znanstvenem polji v novi domovini, od koder naj ga skoro zopet spremijo na dom, kder težko pogrešamo take moči.

Umerl je preteklo saboto po kratki bolezn i č. gosp. Jernej Strekel, kurat pri sv. Roku v Gorici. Rojen je bil leta 1814, v duhovnika posvečen 22. sept. 1839, služboval je pa v Štjaku, Ročinji in slednjič pri sv. Roku. Tu je živel mirno in ves svojemu poklicu; ljudstvo ga je ljubilo in visoko spoštovalo, ter skazalo svoje iskreno sočutje zlasti v pondeljek popoldne pri sijajnem pogrebu, katerega se je deležilo vse prebivalstvo št. roške duhovnije, gosposko in knečko. — Rajaki ostane v st. Roku v blagem, trajnem spominu.

Imenovanje. Presv. cesar je imenoval kanonika v. č. gosp. Ivana Sinčić-a v Trstu za dekana tamošnje stolne cerkve, škofijskega kanclerja v. č. g. dr. Iv. Š u s t - a pa za kanonika stolnega kapiteln a v Trstu.

Zulú-kafri so se pretekli pondeljek producirali v tukajšnjem gledališči. Kljub slabemu vremenu je privrelo toliko ljudstva, da so bili vsi prostori natlačeni; a radovednost je bilo slabo plačena. Videli in zalibog tudi slišali smo 5 divjakov, temne, skoro črne kože, okoli glave in pasu, pa pod kolena ovite z neko kožuhovino, sicer pa čisto nage. Možje so lepéga, za-

litega života in jeklenih udov, same nekako okorne glave, zlasti debelo moleče ustnice kazé njihovo telesno lepoto. Peli so neke vojne pesmi, seveda v nikomur razumljivem zuluškem jeziku, metali jatagane v tarčo in omagavali se. Vse je bilo divje in za omikanca malo mikavno. Po končani produkciji so se razšli po gledališčih, da jih je vsak lahko od blizu ogledal in potipal. Z eno roko so stiskali roke v znamenje pozdrava, v drugo so pa lovili šestake in četrtake. — Zdej vemo, kakošni so oni Zulù, kateri so lani ubili francoskega princa Lulu.

Kranjska kmetijska družba razpošilja ravnokar novi zvezek svojih „Naznanil,“ katera izhajajo v slovenskem in nemškem jeziku. Ta zvezek ima zraven poročil o dveh občnih zborih dve dokladi: ena popisuje, kako so lani družbe kmetijske avstrijske skupno obhajale svečanost sreberne poroke cesarjeve, — v drugi dokladi pa se nahaja „Navod,“ kako naj se napravljajo vodnjaki in kapnice, in poduk, kako naj se nabira, hrani in čisti pitna voda.“ Ta navod, ki je posebno važen takim krajem, kjer ljudje in živina večkrat pomanjkanja vode trpijo, je spisal ranjki Peter Kozler po temeljnih svojih skušnjah, gosp. Fr. Witschel, deželni inženir in odbornik družbe kmetijske, pa je spis in podobe vredil tako, da je lahko umeven vsacemu. Ves ta navod je razjasnen z 9 podobami. Sl. ministerstvo je dajalo dosihmal in bo menda dajalo tudi še vprihodnje podpore za dobro in stanovitno napravo vodnjakov na Krasu, al občine naše niso dosihmal imele nobenega navoda, kako naj bi naredile tak vodnjak. Zdej ga imajo v Kozlerjevem spisu, katerega lahko dobè za male krajarje, ako se v ta namen obrnejo do kranjske kmet. družbe.

Šolske vesti. Iz Gorice se piše „Novicam“ „Dne 21. t. m. so končale naše šole (v mestu) prvi semester. Sinoči (ob 10. uri) je zapustil Gorico po 12letnem zglednem službovanju na tukajšnjem gimnaziju novi ravnatelj Pazenski gosp. Franc Hafner. Pozdravit so ga šli na postajo (dasi je bilo pozno in vreme jako slabo) g. direktor Pantke, nekateri profesorji in mnogo dijakov iz viših razredov. V saboto mu je dijaški zbor na domu pel nekaj toček za slovo. Ravnatelj Hafner je prav vljuden in takten mož, kolegialen in skoz in skoz šolnik in pedagog. Nadejamo se, da bo znal pazenski gimnazij povzdigniti, da postane pravo kulturno ognjišče za nesrečno Istro. — O priliki odhoda Hafnerjevega naj povem, da je v poslednjih 22 letih z direktorji vred zapustilo tukajšnji gimnazij 74 učiteljev (to je profesorjev, učiteljev in suplentov); pomočni učitelji za nezapovedane predmete pa nise všteti v tej številki. Še sedanjimi vred je učilo in učil na gimnaziju 86 profesorjev itd. Med tistimi, ki so v omenjeni dobi tukaj službovali, so 3 deželni šolski inspektorji in 6 je direktorjev. — Deželna jezika (ital. in slov.), ki sta se bila od lanskega leta sem v viših razredih skrčila na 2 tecaja, dosežeta prihodnje šolsko leto spet staro pravico: imel bo namreč vsak razred za se svoji 2 uri poduka v materinščini.

Iz Vipave se nam piše 25. t. m.: V podporo vsled slabih letin onemoglih vipavskih rodbin se bodo napravila v Vipavi z 29. svečanom t. l. počenši vsako nedeljo v postu popoldan ob 4. uri, javna predavanja v g. Ant. Uršičevi dvorani.

Predavali bodo:

V nedeljo, 29. svečana, g. Dr. Albin Poznik; c. kr. sodnijski adjunkt v Vipavi; — v nedeljo, 7. sušca, g. Gustav Pirc, pristav na sadje-vinorejski šoli na Slapu; — v nedeljo, 14. sušca, g. Fr. Ksav. Stajer; notarijski kandidat v Vipavi; — v nedeljo, 21. sušca, g. Rihard Dolenc, vodja sadje-vinorejske šole na Slapu. —

G. Dr. A. Poznik bo predaval „o prirodu Madjarov na Ogersko.“ Predmeti treh drugih gospodov govornikov se naznanijo o svojem času. — Vstopnina 20 kr., vstopnina s sedežem 30 kr. — Vstopnice se med tednom dobivajo pri gospodih tergovcih A. Ditrihu in J. Možetu v Vipavi. — Večji doneski se hvaležno sprejmejo.

Slovansko podporno društvo v Trstu začne v nedeljo 29. t. m. svoje društveno leto. V ta namen vabi vse č. ude v društveno dvorano k zlatemu orlu (via coronco) ob 4 uri popoldne. Sodeloval bo tržaški pevski zbor pod vodstvom g. S. Barteljna.

Ob enem naznanjamo, da se bode v dvorani „Slovaškega podpornega društva“ podučevalo v petji vsak terek in četertek zvečer. Domače pevce pozivljamo, da se oglasijo in da pristopijo k pevskeму zboru. Vsem prijateljem petja je lepa prilika dana izobraziti se v lepem petji. Naj privabijo tudi obilo mladih moči, da se potem ustanovi društveni pevski zbor. Pevske moči naj se kolikor mogoče zedinijo v ta namen.

Iz Trsta se nam piše 23. t. m. Volitev v IV. razredu enega svetovalca v mestni tržaški zbor je prav žaltavo izpala. Od 1400 volilcev glasovalo jih je samo 415. Kandidat Progresove stranke je dobil 393 glasov.

Naša stranka se je dogovorila, da se volitve ne

vdeleži, ker je bilo le 3 dni še časa. Pokazalo se je pri tej volitvi, da je laška stranka po zadnjih volitvah zgubila mnogo upliva. Njih organ pa od nedelje piše o zmagi in hvalisa edinstvo v svojem taboru. Lahko, da je edinstvo v lahonskem taboru, toda majhna in vedno manjša. Izvoljen je dr. Raichich Tancredi; po našem menjenju se ne more mnogo ponasati se zmago, do katere je došel brez boja. (Pasivna politika pri volitvah se nam nič kaj ne dopada. Op. ured.)

Postava zoper ponarejena vina. Državni zbor je sklenil postaviti, po kateri se ponarejeno vino ne sme več prodajati kot pravo vino. Ta postava, katero bo gotovo jako vstrezala našim vinorejcem in vinopivcem, glasi se tako-le:

§. 1. Narejanje pijače na tak način, katero se navadno imenuje galizovanje ali petijotiziranje, kakor tudi vsako drugo kakoršno koli prirejanje vinu podobnih pijač (navadno ponarejeno ali umetno vino imenovanih) sme se vršiti samo kot obrt, ki je podvržena dohodninskemu in pridobitnemu davku, ter je podvržena določbam obrtskega reda.

Pri lastnem pridelku galiziranja in petijotiziranja, ako na tak način pripravljena pijača ni namenjena za na prodaj, ni treba naznanjati tega prirejanja kot obrti, ki je podvržena dohodninskemu in pridobitnemu davku.

§. 2. Rabljenje štirkevega cukra je prepovedano pri narejevanju v § 1 naznanovane pijače.

Dozdaj veljavne prepovedi gledé rade zdravju škodljivih tvarin pri narevanju pijače ostanejo v veljavi.

§. 3. Da je pijača na kak v § 1 zaznamovani način narejena, more se dokazati kemiškim potom ali pa drugače.

§. 4. Pijača, ki je na kateri način zaznamovani v § 1 narejena, ne sme se niti na debelo niti na drobno prodajati z navadnim imenom kakor da je vino.

Imenovati se mora tedaj tako pijača „kietki, v cenilnikih in naznanilih s kakim razločevan. imenom, iz katerega se razvidi nedvomno način narejanja.

§. 5. Pijača, ki je narejena po katerem v § 1 zaznamovanem načinu, je podvržena kakor doslej istemu užitninskemu davku, kakor vino.

§. 6. Prestopke tega zakona kaznujejo obrtske oblastniji z denarno globo od 25 do 600 gold., ako se jih pa ne more izterjati, se dotični kaznuje z zaporom od pet dni do štiri mesece.

Kazenska oblastnija naznani pri vsakej obsodbi kazensko obsodbo v deželnem časopisu in kraju običajno, in sicer vselej na obsojenčeve stroške.

Ako se pa prestopek ponavlja, konfiscira se sumnjiva pijača na korist obstoječega ubožnega zaklada one občine, kjer se je prestopek izvršil, ako se ne, kot zdravju škodljiva, na stroške krivega uniči.

Pri kazenskem postopanju zaradi tega, ker se ni v § 1 zaznamovani obrtski posel naznanil, je to, ako se je prestopek izvršil v zaprtem mestu, smatrati za obteževalno prikazen.

§. 7. Izvrševanje tega zakona je naloženo ministrom za notranje, za finance, za trgovino in poljedelstvo.

Uradno oznanilo. Danes beremo v „Osservatore Triestino“ sledeče uradno naznanilo:

„Za ne pošlodvati interesi prosilcev za enoletno prostovoljno službo iz uzroka poznega proglaša za 1. Marcija odoločena početka toletnega rednega nabora v Kraljevinah in deželah v državnem zboru zastopanih, c. k. državno vojaško ministerstvo v zastopnosti c. k. ministerstvom za deželno bran z raspisu na Generalne (vojaške) Komande izdanu je ukazal, da tistim ovih naboru podvrženih, ki, brez druge zakrivljenje, bi se zamudili s prostovoljno ustupu, ima se njim pozneje pripoznati olajšave enoletne prostovoljne službe.

V mesecu Marciju 1880 preskušnji za sprejem se podoreči mislijuči prosilci smejo se ob temu obroku, brezškodno spolnitva naborne dolžnosti, k preskušnji pripuščati, ino ima se snijm, na njihovo zahtevanje, pri zadovoljno dokazani sposebnosti, olajšava enoletne prostovoljne službe pripoznati.

Te določbe se stem vsled raspisa c. k. ministerstva za deželno bran od 17 februarja t. l. št. 2530 sploh naznanjajo.

V Trstu, dne 25. februarja 1880.

C. k. Namestnik Pretis s. r.

Jezikoslovci, razlotmačite nam vendar, v katerem jeziku je pisan ta uradni razglas? Mari hoče tudi c. k. namestništvo spojiti slovenščino z hrvaščino v en sam uradni jezik?

„Nauk slovenskim županom, kako jim je delati, kadar popravljajo domačega in izročenege področja dolžnosti“ je naslov ročni knjigi, katero je spisal Anton Globočnik, c. kr. okr. glavar v Postojni in na slovenski jezik preložil Fr. Levstik. Obe imeni nam dajeti poročstvo, da je knjiga dobra gledé zadržaja in jezika. Gospod Globočnik pozna temeljito potrebe županskega uradovanja, g. Levstik pa je korenit jezikoslovec, kateremu gre čistost jezika nad vse. Knjiga, dasi se naslanja na kranjski občin-

ski red, bo vendar tudi našim županom in občinskim tajnikom lahko prav dobro vstrezala; saj je razlika mej določbami našega in kranjskega občinskega zakona skoro neznatna; obrazce (formulare) pa rabijo lahko vsi slovenski župani iste. Knjiga se dobiva v Ljubljani pri založnikih Klein in Kovač v špitalskih ulicah št. 5 po 1 gl., s pošto 1 gl. 5 kr.

Podporni odbor v Gorici razkazuje sledeče darove: (II. razkaz):

C. Samostan milosrčnih bratov v Gorici gold. 5. Gg. Baron in baronica Bonar gl. 50. Bened. Morpurgo gl. 10. Anton Battig, nadinženir na Dunaji gl. 20. I. P. gl. 5. Josip Morpurgo gl. 10. A. V. Jona gl. 10. Franc pl. Stabile gl. 5. Brata Dr. Angel in vitez Dr. Albert Levi gl. 100. Conrad pl. Fabris-Freyenthal gl. 5. Jak. Bolaffio gl. 5. Uradniki pri c. k. drž. pravdnistvu v Gorici gl. 12. Prevzv. knezo-nadškof drugih gl. 100. Jak. r. G. Gentili gl. 1. Baronica Herring-Frankensdorf gl. 50. Adolf Moser gl. 50. Erasem Fibich gl. 50. S. V. Pincherle gl. 2. Emil Leberer gl. 20. Gabrijel vit. pl. Jenny, c. k. dvorni svet. gl. 20. Ernest grof Coronini gl. 20. An. Sinigaglia gl. 2. Matilda grofinja Coronini gl. 10. Adalbert vitez Hoch, c. k. major in gospa gl. 10. Luzzatto Dr. Henrik gl. 10. Jakob Cristofolletti gl. 5. Pavla Abram gl. 2. A. B. gl. 5. Stern Herman gl. 1. Alojzij Mell iz Trsta gl. 50. Vitez Julij Eisner-Eisenhof iz Trsta gl. 30. Predivnica in barvarnica ajdovska gl. 50. Herring S. gl. 1. Lucija vd. Velasti gl. 10. L. R. gl. 2. Ivan Michelitsch gl. 10. I. pl. Z. gl. 3. Gentili Dr. Jakob gl. 2. Anna Zucchiatti 20 frankov v zlati. Luzzatto Dr. Josip gl. 4. Frid. Fayenz, inženir gl. 5. Jurij Marcina, vikarij v Sovodnjah gl. 10. Simon Prister gl. 10. Amalija pl. Naef gl. 15. Edvard Zorzi gl. 20. Porlitz bratje gl. 5. Duranti Mojzes gl. 2. Windspach Henrik gl. 1. Sturil Josip gl. 2. Nj. E. baronica Marija pl. Steiningler gl. 50. Ivan Patur-noll gl. 3. Reggjo Lello gl. 5. Anton Cossig iz Trsta gl. 20. Adolf Mosettig c. k. nadsodn, svet. v Trstu gl. 10. Nj. V. Egon princ. Hohenlohe-Waldenburg gl. 100. Alojzij C. Ippaviz šul. ravnatelj gl. 2. G. L. kr. 50. Michelstädter Alb. f. 1. Michelstädter Gtr. gl. 1. Luzzatto Salamon gl. 2. Bockslaff gl. 15. Karl Schnierer gl. 10. Nj. E. Anton Baron pl. Bills, c. k. fml. gl. 25. Baronica Marija pl. Ritter-Steiningler gl. 20. Morpurgo Iz. gl. 1. J. S. kr. 50. Luzzatto G. O. gl. 2. Bolaffio bratje gl. 5. Baron Rechbach c. k. dvorni svet. gl. 20. Ant. Dr. pl. Nordis gl. 10. Alfred grof Coronini gl. 60. Teodor Müller gl. 25. Bolaffio Hiron gl. 1. Morpurgo Hiron. gl. 2. N. N. kr. 25. Izak Doerfler gl. 30. Emil Seiller gl. 20. Grofinja El. Lanthieri gl. 10. Nj. E. grof Karol Coronini gl. 10. Baron pl. Elvenich gl. 10. Aleksander Gbarra gl. 10. Gaston Reinholds gl. 10. Nj. E. baron Josip pl. Kemp-erle, c. k. nadsod. predsednik gl. 100. Franc. Re-pitsch, c. k. sodn. svet. gl. 10. Franc Kunz gl. 10. Ana vd. pl. Pasconi gl. 1. Baronica Spaum gl. 3. Nj. kralj. vis. grof Chambord gl. 100. Franc Hermet is Trsta gl. 10. grof Bukunsky gl. 10. Glavna agencija zavarovalnice „Fenix“ v Trstu gl. 25. Miloš Milossovič in Eliza Milossovič vd. groninja Mels gl. 10. Ravnateljstvo mestne dekliške šole v Gorici gl. 12. Dr. A. Comelli, profesor porodništva v Trstu gl. 20. Anton Grusovin gl. 2. A. et M. Vullieinin gl. 10. Aloj-zij Tumis iz Trsta gl. 10. Josip Keck c. k. viš. račun. svet. v Trstu gl. 10. Edvard vit. Bujatti, borsni tajnik v Trstu gl. 20. Gospodični F. et G. Degano, v Trstu nabranih gl. 22. Mih. Baron Locatelli iz Kor-mina gl. 100. Marizza Alojzij gl. 20. Marizza Ivan gl. 20. Carl Reinelt gl. 300. Vit. Gutmannsthal Ben-venuti c. k. dvo. svet. gl. 50. Baron Karol Czoernig c. k. viš. finančni svet. gl. 20.

Skupaj 20 frankov v zlatu in gl. 2219.25. Ce se prišteva zadnjič razkazanih . . . gl. 5267. — pokaže se vsega skupaj gl. 7486.25

Poslanica.

Dopisnik iz Sela (?) v št. 8. „Soče“ se je oglasil, ne toliko da bi poročal o revščini v naši občini in državni pomoči, ampak z očitvidnim namenom, da je sé zlobnim obrekovanjem mahnil po sosedu. Bogatin, kateri se je po dopisnikovem poročilu usilil za pomočnika pri načrtavanju ceste in je s tem košček hruba odnesel tukajšnjim siromakom, ni in ne more biti nihče drugi, kakor premožen posestnik in gostilničar v Černičah, pri katerem prenočuje in gostuje tehnično osebe, odločeno za vodstvo in nadzorovanje podjetja; kajti ta posestnik in gostilničar je bil pri načrtavanju ed in premožen pomočnik, kateri je približno razkazaval po gospodu inženjerju Ritschel-ju o svojem času premerjeno črto — storil je to iz uljudnosti, brez plačno v prospeh javno-koristne stvari. Gospod inženjer, rodom Čeh, razume le malo slovenskega in zato je potreboval pri zasledovanju cestne črte razumne, nemškega jezika zmožne osebe in to je našel v zavidanem gostilničarju, kateri je radovoljno — a kakor uža rečeno, brez plačno ustregel svojemu gostu. To

pa menda ni bilo prav kakemu veljaku, kateri je va-
jen pri enakih prilikah svetiti se svojo žarečo mo-
drostjo, ter meni, da se ne sme v naši občini nič sto-
riti,—brez njega. Zaradi tega preziranja svoje vse-
gamogočnosti udaril je zdaj v zvon, naj zve vesoljni
svet, da je sosed, lakomni bogatin, ugrabil košček
kruha stradojočim sosedom iz ust.

Tako se svetu javlja zelena kruhoborska nevoš-
ljivost!

Tu prilagam slav. uredništvu spričevalo c. k.
inženjerja gosp. Alojzija Sindelár-ja, katero sme kom-
mur koli pokazati v dokaz, da edini premožni pomoč-
nik pri načrtovanju erarske ceste pri Černičah ni pre-
jel za svoj 8 dnevni trud nobenega plačila. *)
V Černičah dne 22. febr. 1880.

Tudi nekdo.

Tržno poročilo.

V Trstu 20. febr.

Naš terg se vzdržuje v svoji brezdelavnosti in
redke kupčije za pokritev nujne potrebe vrše se po
nepravilnih, kupovalcem ugodnih cenah, vendar se v-
tegne v kratkem obuditi veselje do nakupovanja, po-
sebnost za one vrste blagá, katerih cene so primerno
nizke.

PREKOMORSKI PRIDELKI. Kava. — Kup-
čija je še zmerom mlahova in tudi prekomorska naša
poročila glasé se neugodno; lastniki in kupovalci, o-
boji, ogibljejo se vsake večje špekulacije, ter pričau-
kujejo natančnejih poročil o izidu letine; kolikor se
vé do sedaj, je množina, gotova za prodajo, posebno
kave Rio in Santos znamenito večja, nego je bila po-
prejšnja leta, a poraba se je pomnožila le v Severni
Ameriki; torej utegnejo cene nižjim verstam pasti,
med tem ko so izborne in srednje verste v jako do-
brem mnenji, in ker v resnici po ceni, je prilika za
nakupovanje popolnoma ugodna.

Olje. — Pri neznateni kupčiji ostale so cene
nespremenjene, ker lastniki nočejo nič, ali le malo
svoje cene znižati.

Južno sadje. — Ker so mu cene o svojem
času prenapogo poskočile, more se danes skoraj brez
izjeme ceneje kupiti nego pred 14 dnevi. Terg ne-
živahen.

Riž — boljših verst nespremenjen, nižjim ver-
stam pa so cene nekoliko padle.

Mast in slanina tukaj nespremenjeni, v A-
meriki in na Angležkem kupčija mlahova pri znižanih
cenah, in to, ker je letošnje prirejevanje mnogo večje
od poprejšnjih let, torej utegnejo cene brže pasti, nego
poskočiti, toda vse je odvisno od porabe.

Petrolij — nespremenjen tu in tudi v Ame-
riki, ktera nam cene določuje.

DOMAČI PRIDELKI. Fežol. — Nekateré na-
ročbe z Inozemske prinesle so nekoliko živahnosti v
to kupčijo, uže 14 dni rastejo cene, sicer počasi, toda
stanovitno, posebno onim verstam, katere se kupujejo
za izvažanje; dokler nam bodo naročbe dohajale, ut-
tegne dobro mnenje trajati, a dalje težko. — Maslo
popolnoma brez kupčije.

CENIK. Prekomorski pridelki. Kava 100 kil. Rio
dobra navadna gl. 75—78, dobra srednja gl. 80—85, izborna
gl. 88—90, najizbornejša gl. 92—96, zbrana gl. 100; Bahía
po kakovosti gl. 68—75; Santos gl. 88—100; St. Domingo gl.
86—96; — Java gl. 98—102; Portorico gl. 115—128; Malabar
naravna srednja gl. 96—97, najizbornejša gl. 100—102; Cey-
lon naravna srednja gl. 94—96, najizb. gl. 98—102; Ceylon
sajena drobnega zrna gl. 114—118, srednjega zrna gl. 122—128,
debelega zrna gl. 132—142, jagoda gl. 140—148; Moka po ka-
kovosti gl. 120—126.

Olje. 100 k. Bombažovo I gl. 45; Laneno angleško gl.
42; Oljčno obložano za stroje gl. 50—52; Lecce jedilno na-
vadno gl. 47—48, 1/2 izborna gl. 49—50, izborna gl. 51—52,
najizb. 53—54; M. S. Angelo namizno 1/2 izborna gl. 70—72,
izborna gl. 74—76, najizb. gl. 78—80; Aix gl. 84—85; Ribje
hamb. 3 kr. izv. sod. 66 gl.; Terpentinovno francosko 100 kil.
gl. 86—90.

Južno sadje. 100 kilov. Grozdje suho (civebe) Sultan
po kakovosti gl. 30—36, Elemé gl. 32—36, Cismé rudeče gl.
30—32, Cismé črno gl. 30—32; Grozdice (opaša) Lipari gl.
86—88, Zante gl. 30—32; Limoni po kakovosti zabož gl. 7.50—
8; Mandolji slad. po kakovosti 100 kilov gl. 114—118; Pome-
ranče zabož gl. 7.50—8; Rožiči 100 kilov gl. 8—8.50; Fige v
venčih Kalamata gl. 18—18.50, dalmatinske gl. —, pu-
lježke gl. 18—20, smirenske Sultan po kakov. gl. 36—42.

Dišave in barvila. Čaj zel. n. po kakovosti kgm. gl.
3—5, črn gl. 3—8; Kadilo (virh) 100 kilov gl. 65—100; Kafra
očiščena gl. 180—190; Muškator cvet po kakovosti kgm. gl.
3.50—4; Muškator oreh gl. 4—4.50; Šiške Alepo črne 100 kil.
gl. 120—130; Sladka škorpja Ceylon kgm. gl. 4—4.50, Vanilija
Bourbon po kakov. kgm. gl. 50—70; Žefran kgm. gl. 55—85.

Razno blago. Kolofonij amerik. po kakov. 100 kil. gl.
7—12; Kositar bel izv. zabož gl. 19—24; Kotlovinski zelenec
franc. gl. 120—140; Metle dvojnate 100 kosev gl. 21; Olovo
(cin) angl. 100 kilov gl. 126—130; Ribe slaniki izv. sod. gl.
22, polenovka (štokviš) po kakov. 100 kilov gl. 26—34; Rum
Jamaica Lit. gl. 1.75—2.25; Soda angl. 100 kil. gl. 7.50—14.50;
Vitrijol višnjevi angl. I. gl. 9—12; Žveplo zmlato gl. 9—12, v
kosih gl. 9—12, cvet. franc. I gl. 14—15.

*) S poslanico smo prejeli in hranimo izvorno spričeva-
lo gosp. inženjerja, v katerem je potrjeno, da je gosp. F. P.
iz Černič, v ta namen povabljen, radovoljno pojasnila dajal
pri zasledovanju uže izmerjene cestne črte in da ni prejel za
svoj 8 dnevni trud nikake odškodbe. Ali je pa gosp. dopisnik
iz Seia na njega meril — tega ne moremo zanesljivo vedeti,
ker ni bil v dopisu nikdo imenovan. Vsakakor pa ponavljamo
še enkrat svojo prošnjo: Pustite nas z osebnostimi prepri-
pri miru!

Op. ured.

Domači pridelki. Riž italijanski navaden 100 kil. gl.
19—20, 1/2 izborna gl. 21—22, izborna gl. 22.50—23, najiz-
bornejši gl. 23.50—24.50; Rangoon I. gl. 17.50—18; Rangoon
II gl. 16.75—17.

Masti. Slanina v izv. zabožih 100 kilov gl. 42—47;
Svinjska mast „Wilcox“ v izv. soda 100 kilov gl. 51—51.50,
„Bancroft“ gl. 52.50—53, Loj dalmatinski gl. 40—41, teržaški
gl. 41—42.

Petrolij I. Pensylv. v izv. sod. 100 kil. gl. 10.25—10.50,
v zabožih gl. 13.

Fežol se plačuje na postaji 100 kilov: cukreuec gl.
13.50, kanarin gl. 12, bel dolg gl. 12.25, bel okrogel gl. 12,
bohinec gl. 12.50, svitilo rudeč gl. 11.75, temno rudeč gl. 11,
zelen po kakovosti gl. 11.25—11.75, rumen gl. 12—12.25, me-
šan gl. 9—9.75.

Konopno seme drobno 100 kilov. gl. 23—24.
Proso belo gl. 11.50—12.

Maslo naravno I. natlačeno, sod prost 100 kil. gl. 70—72.
Slive v dimu sušene 100 kilov gl. 12—14, brez dima
gl. 16—18.

Morska sol 100 kilov gl. 9.60.

Žito: Pšenica 100 kilov ruska gl. 13—13.60, ogerska
gl. —; Koruza gl. 8.40—9; Rež gl. 9.25—9.80; Ječmen gl.
9—12; Oves ogerski gl. 8.50—9.

Moka ogerska (pšenična) najniža št. 9 gl. 14.75 (100
kilov) rase po kakovosti do najviše (št. 0) gl. 25.70, ajdova
gl. 16—20, koruzna gl. 10—12.

Otrobi (pšenični) debeli gl. 5.50, drobni gl. 4.60.
Spirit rafiniran 36 hektol. gl. 39.50—40.

Vino (hektol.) istersko gl. 24—32, teran gl. 35—45,
vipavsko gl. 16—25, hrvatsko gl. 10—15, ogersko gl. 10—15,
dalmatinsko gl. 9—14.

Krompir 100 k. 5.25—5.50.

Drva za kurjavo (seženj) gl. 12—15; Og'lje bukovo 100
kilov gl. 2.50.

Seno volovsko (100 k.) gl. 1.20—1.40, konjsko gl. —.90.
Slama ržena gl. 1.60—1.80, za steljo pšenična gl. 1—1.25.

Dunajska borza.

	26 febr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gl. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71 „ 95 „
Zlata renta	85 „ 45 „
1860 drž. posojilo	129 „ 50 „
Akcije narodne banke	838 „ — „
Kreditne akcije	304 „ 30 „
London	117 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 40 „
C. kr. cekini	5 „ 54 „
Državne marke	57 „ 85 „

Broj 89.

Razpis učiteljske službe.

Na III. razrednici v Komnu se razpisuje
služba nadučitelja z letno plačo 500 gl. z opravi-
lno doklado letnih 75 gl. i stanovanjem.

Prosilci naj vložijo svoje postavno dokumen-
tirane prošnje po predpisani poti v 15 dneh pri
krajnem šolskem svetu v Komnu, od I. raz-
glasa v „Osservatore Triestino“.

Sežana, 20. februarja 1880.

Predsednik

c. kr. okrajnega šolskega sveta:
BOSIZIO.

Josip Kerševani

trgovec s kolonijalnimi in sploh jedilnimi
blagom v Gorici na Travniku poleg
kosarne je svojo prodajalnico zopet do-
bro založil s prav frišnim blagom ter se
priporoča p. n. meščanom in svojim dra-
gim rojakom po deželi, zagotavlja, da
si bo skrbno prizadeval vstrezati s točno
postrežbo in spodobnimi cenami.

Počastite me in prepričajte se sami!

M. Poberaj

krojač, rodom Slovenec,

je odprl svojo delavnico v Gorici na Travniku
št. 276 I. nadstropje. V svoji zalogi ima blago
za raznovrstne obleke po prav primernih cenah
in garantira kolikor za blago toliko za delo. Gorko
se priporoča slavnemu občinstvu.

Nobena sleparija! Pri ces. kr. zastavljavnici na Duuaji rešene ŽEPNE URE

po nezaslišano nizkih izjemnih cenah namroč
70 odstotkov pod kupno ceno

Razne zaloga žepnih ur, ki so bile za prodaj semkaj po-
slane iz najznamenitejših švicarskih tovarov, so bile položene v c.
k. zastavljavnico, der so zapadle ter so po dražbenem potu p o l
z a s t o n j prišle v naše roke.

Zato smo v položaji, da lahko prodamo
prave zlate, sreberne in nikelnove ure, najboljše
švicarske izdelke, vse proti 5letni garanciji, da
le naš denar nazaj dobimo, 70 procentov pod
navadno tovarniško ceno, tako da so ure skoro
zastonj.

Vsaki človek, ubogi ali bogat, potrebuje ure, hatera je mno-
gokrat najzvestejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje.
Zdaj pa se ponuja ugodna prilika, ki se morda nikdar več ne po-
vrne, omisliti si skoro za nič solidno, fino, garantirano, do minute
natančno uro; kajti naše tovarnično osebje pregleda
vse ure še enkrat. Na vsaki uri je švicarsko tovarnično
znamenje.

Garancija je tako zanesljiva, da se s tem
javno zavezuemo, povrniti vsakemu naročniku
nemudoma in brez vsake ovare njegov denar.

Kdor hoče imeti izvrstno, neverjetno ceno, za 5
let garantirano žepno uro skoro zastonj
naj pošlje nemudoma naročbo, saj vendar vsakdo laho razume, da
se ure strahno hitro razprodajo.

Razkaz žepnih ur:

Žepna cilindrica iz težkega srebrno-nikelja, prav fina,
na sekunde pregledana, gravirana, guločirana, s 8 rubini, plitvim
steklom, emailiranim kazalom in posebnim pokrivalom, a prav fino
zlatu fago-veržico; poprej je stala 12 gl., zdaj samo gl. 5.50. —
Ista prav fino v ognju pozlačena, krasna, kakor
vsaka zlata gl. 6.50.

Žepna ankorea iz težkega srebrno-nikelja, prav fina na
minuto pregledana, gravirana, guločirana, s 15 rubini, plitvim
steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, z jako fino
veržico iz talni-zlata, poprej 20 gl., zdaj samo 7 gl. — Ena najbolj-
ših in izvrstnih ur. — Ista težko v ognju pozlačena,
krasno izdelana, popoln. zlati enaka samo gl. 8.50.

Remontoir-ura iz najfinejšega double-zlata, so navija
pri ritinici brez ključa, ohrani pod garancijo vodno zlato barvo, iz-
vrstno na minuto vročena, z dvojnimi pokrovom, okinčanim email.
kazalom in privileg. kolešjem, odlikovana kapitalna ura s talni
veržico, poprej 24 gl. zdaj samo gl. 8.50. — Teh ur je malo.

Sreberna remontoir-ura iz pravega 13 lot. srebra,
od c. k. punc. urada preskušena, so navija brez ključa, s proti-za-
porom in kazalno napravo, najfinejša s privilegijem, nadrobno
pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem,
znatraj s kristalnim pokrovom in nikelnim kolešjem, za vsačega
prezerno najljubša, najcenejša in elegantnejša ura na svetu; poprejšnja
cena 30 gl., zdaj samih 14 gl.

Sreberna ankorea iz pravega, od c. k. punc. urada
preskušena 13 lot. srebra s 15 rubini prav fino na sekunde
pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem,
zraven tega po novem elektro-galvaničnem načinu pozlačena, da je
noben zlatar na svetu ne razloži od prave zlato ure, katera so na-
vadno kupi za tako dragi denar; poprej je stala brez pozlačena 24
gl., zdaj a pozlačenjem vred samo gl. 12.50.

Sreberna cilindrica iz pravega 13 lot. zlata, od c. k.
punc. urada preskušena, z 8 rubini, natančno na minuto pregledana,
po novem elektro-galvaničnem načinu pozlačena, — tako da se ure je
baže ne razločujejo od pravih zlatih, poprej 15 gl. zdaj samo gl. 6.50.

Ura za gospe iz pravega 14 karatnega zlata, preskušena
od c. k. punc. urada, neizmerno fina, elegantna ura z najfinejšo
benko zlato okolirativno fason-veržico in najljubšo žametasto škat-
lico, poprej 30 gl. zdaj samo gl. 19.50. Še nikdar kaj takega.

Prava 14 karat. zlata remontoir-ura 40, 50 gl. najfi-
neje Savonette-ure, katere so stala nekaj po 100 gl.

NASLOV:

Uhren-Ausverkauf von A. Fraiss, Rothenthurmstrasse 9,
parterre, gegenüber dem erzbischöf. Palais. Wien.

Anton Pick

Slikar za cerkve in sobe, popravljavec podob,
stanuje v Gorici v Raštelu, hiša Bosizio.

Zoper vsaki kašelj!

prane boleti, praskanje v goltniku, zagerljenje, za-
sliženje, pljuvanje krvi, nahuho, oslovski kašelj, jetčni
kašelj je Mayer-jev

beli prsni sirup

najzanesljivejši in najboljši domači pripomoček.

Pravi dobiva se samo pri

A. FRANZONI

Pontoni-jeva lekarnica v Gorici.

IZVRSTNO

DOLENJSKO VINO NOVO IN STARO,

kakor slivovka ter pravo tropinsko šganje.

PIVO IZ STEINFELDSKE PIVARNE

bratov Reininghaus,

se dobiva vedno ter po najnižji ceni

pri

Kavčič & Ferfila

na Korenji pri vodnjaku.